

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
gledališkem poslopiju.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do pondeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K. 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štajerc.

Štev. 2.

V Ptuj v nedeljo dne 26. januarija 1902.

III. letnik.

Dajati sme, vzeti pa ne.

Tako dolgo dokler je naš kmet le po-
nižno hlapčeval in v nikdar site žepel le
nosil, to je, vedno le samo dajal, bil je
petelin v košari ali vsaj neko trpeto bitje
na tem svetu. V trenutku pa, ko začne on
premišljevati in računati in se tako držati,
kakor da bi mu bila ta rabota, ki ga vedno
le k tlom tišči, vendar prekrivična, zgodi
se, kakor bi se vsedel v seršenovo gnezdo.
Toraj dajati je smel, vzeti pa za to ne
sme nič.

In tako počasi, posebno izza tistega časa
od kar mu je začel naš list odpirati oči,
nabral si je precejšno število teh ljubkih
izkušenj. Ko pa je storil prvi korak, da bi
se enkrat gospodarstveno-politično postavil
na lastne noge, takrat so zahrumeli nad

njim in mu vpili, da sovraži vero in da
bo zgubil pravico do večnega izveličanja.
To je tista klerikalna (duhovniška in po-
nekod doktorska) stranka ki kmetu slika
(mala) hudiča na steno.

Potem zahteva kmet, naj se končno
že nendar enkrat tisti jezikovni prepir
malo na stran odloži in preide na to, da
se velike gospodarske naloge rešijo, ki jih
je stranka, ki ima kmeta pod kuratelo,
zanemarila. Tu pa se že zopet sliši vpiti:
„Glejte, ali so to kaki Slovenci? Zdaj, ko
se Slovenci za narodnostni obstoj bojujejo,
govorja stvar (namreč kmet) za premirje.
Ali razlagali so to slabo in svoji stvari je
škodovali, kajti mi hočemo našemu kmet-
skemu ljudstvu le koristiti. Kmet pa gre še
dalje, ker se je take hoje že malo priučil. On
svoje zahteve tudi že izraža, on zahteva

Župnik in Repa

(iz Ptujске Gore.)

1. Na Ptujski Gori bodo skoraj volitve,
To farman naš vsaki že ve,
Saj župnik pozabil je svoje molitve,
Od kar rihtarija mu z glave ne gre.
2. Ta božji služabnik po kočah se klati,
Da bi pooblastil si zadosti dobil,
Sem slišal, da capljal je zadnjič po blati,
Al' vendar ne trdim, da preveč je — pil.
3. Iz žepa pa vsacega gleda mu milo,
Od „Fihposa“ najnovejša norost,
„Le dajte mi ženka pooblastilo“,
Za „Fihposa“ sveto in večno modrost!“
4. Al, vendar mu noče nihče verjeti,
Ker vsakdor že tega gospoda pozna,
Mi kmetje smo vendar vsi skupaj presneti,
Da njegova laž nam tak malo velja.
5. Dve meši je lani nam župnik obljubil,
Ki naj bi se brale na Gori vsak dan,

Saj veste, da župnik pri tem nič ni zgubil,
Z veseljem odišel je vsaki laplan.

6. V občinskem odboru hoče imeti,
Le take, ki njemu se klanjali bi;
Kaj njemu, če občina mora trpeti.
Saj on ima dosti a nam pa zmanjkuje soli.
 7. A če pa ne veste, kak rad se je tožil,
In kolkokrat bil je že sam kaznovan,
Potem va pa bodem to tudi razložil,
Da prič resnica cela na dan.
 8. Sodnik „Gospod župnik kaj ste strili,
„Jaz vas moram zopet kaznovat;
„Zakaj ste krivični bili,
„Novcev spet bo treba dat!“
 9. „Petkrat že sem vas obsodil,
„Zdaj ma konec vsak pardon,
„Tako sem jaz zdaj razsodil,
„Župnik gorski plača 200 Kron.“
- Župnik: „Kaj je men' za moje svetle kronce,
„Saj jih zopet lahko pridobim,

primerneplačila za svoje delo, on tirja zase enako pravico, kakor jo ima slednji cunjar, to je: pravico živeti. No sedaj se šele prične pravo kričanje. Glejte tega kruhohlepneža, kateri samo za veleposestnike hodi v žerjavico po kostanj. Kmet je svojih delavnih močij oropan, v mestih pa se nasprotno kujajo tisoči brezposlecev okoli, ki so jih fabrike postavile na zrak. Tu je v našem deželtnem zboru nekdo sprožil misel, naj bi se take brezposlece privedlo do kmečkega dela. Ja, družega nič, se je reklo, seveda samo zato, da bi kmet dobil delavce po ceni.

Glejte ljubi naši deželni poslanci! tu bi si vi naše zaupanje in zahvalo pridobili, to bi bilo tudi nekaj dela za vas, ne pa doma na zapečku sedeti in iz kmeta samo norce zbijati.

Vidite, take izkušnje mora naš kmet prestati, odkar stoji na odprtem bojišču za svoj kruh. Tako, sedaj ne manjka družega, kakor da se vlije na njega še goreča smola in žveplo.

Pa ne, tudi našem kmetu more milejše solnce zasijati in to se bo zgodilo ko bodo kmetje združeni samostojno mislili in le na svojo moč zaupali. Res je, naš kmet je bistrega razuma in zna že dokaj spretno razsojevati ali to je še vse premalo, kar pa mu ni zameriti, če se pomisli, kakšne voditelje ima, kateri vedno

pazijo, da on ja kaj tacega (časnike) v roke ne dobi, skoz kar bi se bolj zamogel pravo od krivega razločevati. Začetek pa je storjen, sredstvo je pri rokah in to je — „Štajerc“. To je naše in bodi tudi vaše prepričanje. Pametni bodo nam dali prav, za druge se pa ne brigamo.

Fej te bodi „Fihpos“!

V tvojem pismu v števil. 2, z dne 16. jan. pišeš svojim okajenim prijateljem hišnim očetom in materam: „Ne trpite malopridnega časnika „Štajerca“ in „Rodoljuba“; ker ni vse eno, kajkoli brati, ampak le to, kaj je resnično, lepo in dobro.“ To je res. Dalje pišeš: „To pa hudobni ljudje, ki nalašč lažejo in pišejo take reči, da se poštenemu človeku gnusi.“ Ja pač gnusi in tem bolj gnusi, — če se taki hudobni ljudi nahajajo med duhovniki, kakor je mariborski prefekt Korošec, ki je smrdljive laži spisal o Ptujčanih, a bi bili oni užgali Gregorečov dom — za kar pa je bil, kakor vsak drugi navadni hudobnež na šest tednov ječe, ne samo od porotniške sodnije v Mariboru obsojen, ampak celo kasacijonski dvor (Kassacionshof) je to kazen popolnoma potrdil. Ravno tako se je zgodilo kaplanu Muršecu pri sv. Benediktu. Kaj pa še bo zgor imenovani dvor ob Šegulju, ki je nesramno obrekoval radgonskega Vračka v „Südst. Presse“ bomo še slišali. Oj ti pahjeni „Fihpos“ — da zamoreš svojim bralcem take sleparije pisati, in ne pomisliš, da so ravno duhovni pisali, tisti ljudje, ki nalašč v „Slov. Gosp.“ v „Fihposu“ in v „Sudsteirische Presse“ lažejo in pišejo, kar je neresnično, nelepo in hudobno. Ali ne pravi Kristus: „Od vsake najmanjše nepotrebne besede bode te mogli račun dajati.“

Z veseljem bo gledal na vas Najvišji,
In farmani bodo častili vas vsi!

11. „Men' je le za mojo kuharico,
„Ki dnes mora 14 dni pod ključ,
„Kdo bo pekla sladko mi potico,
„Kdo — ugasni — večer mojo luč!“
12. Zdaj repo začel je naš župnik tud' jesti,
Al' repe pa neke prav trde so,
Vi župnik le pustite Repo, kak kaka na cesti,
Drugače znabiti še — medlo vam bo.
13. Mi kmetje pa gorski si bomo zvol
V občinski odbor poštene može,
In Sattlerja z „Fihposom“ bomo po
Če on nam sam rad od hrama ne gro
14. Vi župnik pa stopite s srcem pobožnim
Pred matere gorske razsvetljen altar,
Tam molite v prid dušam podložnim,
Saj tudi molitev vam nebo na kvar!
15. Znabiti oče nebeški usliši,
Kaj grešna duša od njega želi,

Rešetar Fronc.

(Konec.)

5. Kako je na železnici dvakrat plačal, potem pa peš šel.

Kadar sem priletel iz šole po kako pozabljeno stvar, rekli so mi mati: „Kdor nima pameti v glavi, mora jo imeti v petah.“ Kruha, sadja ali igrače sicer nisem nikdar doma pustil, a kdo pa more zmiraj misliti na tiste sitne bukvice in na zamazano tablo! Moja pozabljivost je trajala tako dolgo, da so me oče prav pošteno namazali z nekim strašansko hudim zdravilom — če se ne motim se pravi brezovo olje — in od istega časa imam pamet vedno v glavi.